

Sygn. akt V CZ 23/20

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Szanciło

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa D. K. i M. R.
przeciwko L. K.
o zachówek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 30 czerwca 2020 r.,
zażalenia powodów na postanowienie Sądu Okręgowego w J.
z dnia 25 września 2019 r., sygn. akt II Ca (...),

1. oddala zażalenie;

**2. zasądza od każdego z powodów na rzecz pozwanej kwotę
po 900 (dziewięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 13 września 2019 r. Sąd Okręgowy w J. odrzucił apelację powodów M. R. i D. K. od wyroku Sądu Rejonowego w J. z 8 marca 2019 r., oddalającego powództwo o zapłatę przeciwko L. K.

Zażaleniem z 20 września 2019 r. powodowie zaskarżyli powyższe postanowienie.

Postanowieniem z 25 września 2019 r. Sąd Okręgowy w J. odrzucił rzeczzone zażalenie.

Sąd Okręgowy stwierdził, że zgodnie z art. 394¹ § 2 k.p.c. w przedmiotowej sprawie zażalenie nie przysługiwało, ponieważ nie była to sprawa, w której przysługuje skarga kasacyjna. Sąd drugiej instancji uznał, że wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 50.000 zł, co wynika z faktu, iż w sprawie występuje współuczestnictwo formalne i o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje oddzielnie wartość przedmiotu zaskarżenia każdego z połączonych formalnie powództw przeciwko stronie pozwanej, w tym przypadku kwoty po 25.000 zł.

Powodowie zaskarżyli zażaleniem postanowienie Sądu Okręgowego w J. z 25 września 2019 r. zarzucając naruszenie art. 394¹ § 2 k.p.c. i art. 398¹ k.p.c. oraz 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c., co doprowadziło do nieuzasadnionego odrzucenia zażalenia.

We wnioskach domagali się uchylenia zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się nieuzasadnione.

W nauce prawa, jak i judykaturze trafnie przyjmuje się, że współuczestnictwo osób dochodzących roszczeń o zachówek jest współuczestnictwem formalnym, nie zachodzi pomiędzy nimi więź o charakterze materialnoprawnym, łączy je natomiast jednorodzaowość samodzielnych roszczeń oraz jednakowa podstawa faktyczna i prawna (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 18 stycznia 2012 r., II CZ 143/11, niepubl.; z 23 maja 2012 r., II CSK 705/11, niepubl. i z 28 sierpnia 2013 r., V CSK 524/12, niepubl.).

Z kolei bezspornym pozostaje, że przy kumulacji podmiotowej o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia każdego ze współuczestników, chyba że zachodzi współuczestnictwo jednolite (i zwykle konieczne) (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach: z 17 czerwca 2015 r., I PZ 5/15, niepubl.; z 5 lutego 2015 r., V CZ 108/14, niepubl.; z 22 stycznia 2015 r., I CZ 117/14, niepubl. oraz w wyroku z 22 kwietnia 2015 r., III CSK 256/14, niepubl.

W przedmiotowej sprawie, każdy z powodów domagał się zasądzenia kwoty 25 000 zł tytułem zachowku. Zatem, trafnie uznał Sąd Okręgowy, że niniejsza

sprawa należy do kategorii takich spraw, w których nie przysługuje skarga kasacyjna, w rozumieniu art. 398² § 1 k.p.c.

Konsekwencją powyższego założenia jest niemożność wywiedzenia zażalenia do Sądu Najwyższego zgodnie z dawnym art. 394¹ § 2 k.p.c.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz na podstawie art. 108 § 1 i 98 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 394¹ § 3 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c.

jw